

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДЛІКІВ.

РІК ШОСТИЙ

Остажкі джі

торгівлі в прежніх помешканнях

фірми

„Яков Хаскельман“.

ХРЕЩАТИК, 30.

Театр Городського Народного Дому

Трупа українських артистів

МИКОЛИ САДОВСЬКОГО.

Сьогодні, 6-го жовтня (октабря) у перший раз нова опера Пан сотник ХВОРОБА з поемою Т. Г. Шевченка

У п'ятницю 7-го Людохери (убой). У неділю 9-го, ранку від 10 до 50 к. ПАН ШТУНАРЕВИЧ, або оказія якої не бувала. Вечером БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. У понеділок, 10-го, від 10 к. до 1 р. 20 к. ЦИГАНКА АЗА. Квитки продаються з 11 г. ранку до 2-х г. дні та від 5 до 10 г. вечора.

Початок о 8 год. веч.

Ціна місцям звичайна. Відомільна, режис. М. САДОВСЬКИЙ.

Сьогодні, 6-го жовтня (октабря) від 10 к. „Кармен“.

Бер. уч.: д-ки Сокол, Рибчинська, Перелітіна, Корх, д. л. Славин, Енгель-Кров, Ухахнов, Внуцковський, Летчевський, Ковалевський і балет під управл. балети. М. Новаковський. Прима-балерина Ол. Осиповська

Почат. в 7½ г. в Залізни, 7-го, „ФАУСТЬ“ (в Вальп. ніччу). В суб. 8-го, „ГУГЕНОТИ“.

В неділю, 9-го, дві вист.: ранком по загал. дост. цін. „ЗОЛОТОЙ ПЪТУШОК“.

Увечері 9-го, 10 к. від 10 г. вечора. Квитки на всі вистави продаються щодня від 10 г. р. до 2 г. дні та від 5 г. від 10 г. до останніх, альтракту.

= На 3 місяці = „РАДА“

коштує 1 руб. 75 коп.

ГРАМОФОНИ

патефони і найбільший вибір пластинок до них по самих помірних цінах можна придбати тільки в головному складі музичних струментів і пот.

Г. І. ГІНДРЖИШЕК,

Київ, Хрещатик, 41, бель-етаж.

1560-64

АРТИСТ
Микола ВІЛЬШАНСЬКИЙ
дає уроки драматичної уміlosti. Прийом від 4 до 6, крім свят. Прорізня № 16, кв. 27.

I-ша ЗУБНА лікарня.
При лікарні **ХИРУРГ.**
Спеціальна Кожно-венерич. лічебниця

д. № 16, в. Васильківська. Порада 50 к. Пр. 9-2 дн. та 8-9 веч. Приватн. прийом у заві-
дуючого лічебниц. д-ра Гольдберга: 5-7 веч.

На увагу закордонним передплатникам.

Закордонні поштові контори приймають передплату на „Раду“ і самі дбають про акуратну доставку газет тим передплатникам, що до них поступили. Передлачують через поштові контори зручніше, бо пересилка обходиться дешевше. То ж радимо закордонним передплатникам не турбуватися з пересиланням грошів до нашої контори, а передлачувати „Раду“ у себе на пошті.

Повні комплекти

українського журнала

Нова громада

За рік 1906. (12 книжок).

Продаються по 3 р. 50 к.

З пересилкою.

Київ, Українська книгарня
Безаківська № 8.

Адреса редакції і контори:
у Київі, Велика Шідвалина вул. д. 6,
віля золотих воріт
— Телефон редакції 1458.
— Телефон друкарні 1069.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1911

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на
1 рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.

6. 5.70 5.25 4.75 4.25 3.75 3.25 2.75 2.25 1.75 1.25 65.

Передплата, на рік, можна видлачувати частками: в 2

строки: на 1 янв. 3 карб., на 1 квіт. 3 карб., в 3 стр.:

на 1 янв. 2 карб., на 1 квіт. 2 карб., і на 1 має 2 р.,

або по 1 карб. на протязі першої шести місяців.

Ціна „Ради“ за кордон: на рік 11 р. (27 крон 94 геллерів по австрійській валюті), на ½ року — 5 р. 50 к.

за ¼ року — 2 р. 75 к., на 1 м. — 1 р. 50 к. Закордака.

Чида „Ради“ за кордон: на рік 11 р. (27 крон 94 геллерів по австрійській валюті), на ½ року — 5 р. 50 к.

за ¼ року — 2 р. 75 к., на 1 м. — 1 р. 50 к. Закордака.

Передплата приймається тільки з 1-го числа квін. місяця.

ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.

(При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Авторі рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статті; більші статті, до другу негоди, переховуються в редакції. З місяці й висилкаються авторам іх контом, а дрібні замітки й дописи одразу знищуються, а рукописи, на яких не назначені умови друку, вважаються безплатними.

З ПРИВОДУ надісланих до газети ВІРШІВ редакція не листується.

Просять авторів додержуватись правопису „Ради“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:

За рядок п'ятірку попереду тексту, або за його місце платиться по 20 коп.

За рядок п'ятірку попереду тексту: за перший раз 20 коп., за другий — 10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз, при умові друкування не менше 3-х раз.

що брехливий, безличний, подлій донос, де оруддя тої „культурної“ боротьби, яку оповістили проти нас „руські націоналісти“. М. Лозинський.

На увагу подільському епархіальному з'їздові духовенства.

Журналлю постановою Єпархіального З'їзду 1906 року від 29 бересня, за № 19, ухвалено: — просити й домагатися, щоб у число обовязкових наук, які викладаються в богословських класах подільської семінарії включено було ще:

1) Історію України й українського народу,

і 2) історію української літератури.

І щоб ці два предмети неодмінно викладалися усьве час, як необхідні за-для кожного майбутнього пастора.

Св. Синод, —агідно з проханням тодішнього єпископа подільського Парфенія, — затвердив цю постанову з'їзду, —лип поклав умовою, щоб ці дві українські кафедри в семінарії утримувалися в семінарії на місцеві епархіальні кошти... Головне, таким чином, було зроблено: —З'їзд дістав дозвіл на здійснення свого бажання українських кафедр від св. Синоду. Бувши хутко після цього епархіальній з'їзд 1907 року згадувався давні, такі епархіальні кошти... на цю справу, і запропонував „Правлінню“ подільської духовної семінарії об'явити конкурс на звання лектора українських предметів...

Але через недбалство „Правління“ та інші обставини цю справу було відмінено надалі... Епархіальний з'їзд 1908 року знову був зважений за цю справу...

Також розглядав цю справу про українську науку в семінарії епархіального з'їзду 1910 року, минулого...

Але, через перешкоди, які чинили цій справі темні люди, та політикані — русофікати, це діло — бажання усього подільського духовенства, — занову відмінено надалі... Правда, єпископ Серафим обіцяв, що справу цю (кохись) буде розглянуто...

Давно вже це пора! А між тим ця справа — річ необхідно-потребна для нашої семінарії... Хто знає, яку венеціанську силу, яку міцну зброю дає пастори церкви знання історії рідного народу, —серед якого треба йому працювати, сіяти евангельську освіту, —та знання мови і літератури народної, —той не може сумніватися у цьому. А кому зправді дорого інтереси пасторства і інтереси православної церкви на Україні, —тому цікаво ясно, що засновання в семінарії українських кафедр — річ необхідна... Інституція, яка виховує майбутніх пасторів церкви Христової, повинна мати в числі своїх обовязкових наук і науку рідної історії — історії народу, —що засновання в семінарії кафедр — річ необхідна...

Давно вже це пора! А між тим ця справа — річ необхідно-потребна для нашої семінарії... Хто знає, яку венеціанську силу, яку міцну зброю дає пастори церкви знання історії рідного народу, —серед якого треба йому працювати, сіяти евангельську освіту, —та знання мови і літератури народної, —той не може сумніватися у цьому. А кому зправді дорого інтереси пасторства і інтереси православної церкви на Україні, —тому цікаво ясно, що засновання в семінарії кафедр — річ необхідна...

Тоді лише, як майбутні пастори будуть добре знати свій край і народ і любити його та його рідну мову, це найкраще знаряддя Іх проповіді, —тоді лише вони не будуть безкомічно питати: „скільки час?“ — будуть знати „де зома“...

Що до практичного здійснення цієї справи, то це належить до праці майбутнього з'їзду, який має оце відратися в Кам'янці цими днями. Треба, необхідно цю справу розглянути на цім з'їзді!

Справа засновання в подільській семінарії українських кафедр в бажання усього подільського духовенства, яке вже п'ять чи шість разів висловлювалося на з'їздах своїх професійної потреби цієї справи...

Треба знайти лектора... Кошти вже обіцяні...

Шідручки е... Ними можуть бути такі, наукові вартости, праці, — як: Грушевського М. „Очерк історії українського народу“, —або його же „Історія України“, та Єфремова: „Історія українського письменства“...

Треба лише ришуче взятися за цю справу, не дозволяти темним людям глузувати над бажанням духовенства та відсновувати цю справу „поділ зелене сукно“, —а з поганого до себе відійти ти, що давно повинно було зробити, і чого давно бажає наше духовенство, яке чекає від нинішнього з'їзду відповідної за-для цього праці...

Хай Бог допоможе з'їзду у цій

Морське міністерство заявляє, що всі винуватих за нещастя в броненосцем „Павелімовъ“ буде поставлено до одновідальності, не зважаючи на те, яку вони посаду займають.

В жіночому медичному інституті допущено до державних екзаменів 406 душ, з них 256 душ скічли курс за кордоном.

Належено арешт на „Воскресеніє“ і „Кріперову Сонату“, надруковані в друкарні Четверикові.

Одеситка Анастри Наумова видержала пилотський екзамен. Вона 45 хвилин під великий вітер літала за Фармані.

МОСКВА. В роковини смерті С. А. Муромцева на могилі його одправлено панахиду, на яку прибуло більше 500 душ, між іншими, Головин. На могилу положено багато вінків.

Московське земство асигнувало в пам'ятник П. А. Століпінові 8000 карб. Прогресісті на засіданні не було.

ОДЕСА. Дума постановила забудувати на Миколаївському бульварі пам'ятник П. А. Століпінові, асигнувавши на це 40,000 карб., завести по народних школах 10 стендів, назвати Садову улицю Століпінською, назвати 6-ту гімназію Століпінською і асигнувати 1000 карб. на пам'ятник у Київі.

Командуючий військом в справі експропріації в конторі міжнародної компанії жаток затвердив смертну кару Вишневському, а Крупенікові, які всі видав, смертну кару замінив каторгою на 15 років.

НОВОЧЕРКАСЬК. У власній вагон члена Д. Ради князя Трубецького вскочив студент Крісті і застрелив князя з револьвера. Крісті сам залив про злочинство і його арештовано. Крісті родич покійного по матері. Причина душогубства семінайї непорозуміння.

ХАРКІВ. П'ятьох учнів харківської хліборобської школи, що сидили в тюрмі, адміністративно висилують за Харківщину.

ПЕТЕРБУРГ. Співробітник „Нов. Вр.“ А. А. Століпін повідомляє, що він одержав листа од бувшого прокуратора Бакая; в цьому листі Бакай висловлює свою радість з приводу смерті П. А. Століпіна.

„Петр.“ Газета пише, що невідомі в Росії прибувають представники ордена із землемірів клопотати про однією в Росії однією ордену.

„Нов. Вр.“ повідомляє, що видний російський чиновник із Далекому Сході обвинується за державну зраду. Він відточко продає катаїському урядові секретні залишні чергажі.

За кордоном.

Всікі звістки.

ПЕТЕРБУРГ. З Пекіна телеграфує: Базю китайського повстання є хубейська провінція. Закордонне китайське купецтво дає революціонерам гроші. За 140 верстовід Пекіна, де багато зразення, почалось повстання. До повстанців приступало військо. Чужовійним суднам наказано обороняти тільки європейців. Стрільба з германських суден на революціонерів викликає небезпеку, бо це може бути причиною різни європейців.

З Будапешта: Обявився будинок і придбав 80 робітників. Витягнуто 2 трупи і 13 таже поранених.

З Парижа: Високопоставленим особам і членам Думи в Росії послано петіцію з проханням полегчити становище політичних в'язнів в тюремах і скасувати кару на тіло для них.

Література, наука, умінність і техніка.

— Вийшло 37 число часописи „Світова Зірниця“. Зміст: Потребитель. Згорів — парис з наути. І. Б. Війна і хліб. До справи районів. Товарицькі справи. Новий міністр внутрішніх справ. Чутки з світу. Письма з села. Відповідь редактора.

— Переклад з українського. В газеті „Подольські Куранти“ (№ 231, 232), що виходить в Вінниці, друкується переклад надрукованої у „Раді“ статті В. Копира: „Про потребу стилю в домашньому житті“.

— „Хліборобъ“. Вийшло число 18 українсько-російського двохтижневника „Хліборобъ“, що видається у Харкові. В останнім числі уміщено українську статтю А. Сиденка „З кооперативної практики“ й дві рецензії на українські книжки по сельському господарству.

— Нова книжка. У Львові вийшла з друку нова книжка д. Михайла Грушевського — „Наша політика“. Надруковано такі статті: Під винимкою хвиль. — Два роки галицької політики. — Реальна політика на галицькім грунті. — Малі діла. — Ера фінансово-економічна. — З нашого культурного життя. — По виборах. Всі ці статті, крім першої, яка служить передмовою до цієї збірки, були надруковані в „Літ.-Наук.-Вістнику“. Вийшла книга без зміненої статті „З нашого культурного життя“.

Театр і музика.

— Театр „Соловцов“. „Апостол правди“. 4-го жовтня в театрі „Соловцов“ виставляли в перший раз п'есу Луи-

ана „Апостол правди“ (tragедія одного міністра). Зміст п'еси в скількох словах такий: Бодуен, сенатор і журналист — борець за правду і чесність, стояв в дорученні більшості парламенту міністрам і веде суоре слідство про одну величезну панаму в парламенті. В цій панамі, як виявилось на слідстві, брав участь і син Бодуена, Октав, депутат. З того моменту, як про чесність любимого сина довідався міністр Бодуен, в його душі починається страшна драма: з одного боку — любов до сина, з другого — прізвінні чесності й правди, за які ввесь від боровся старий Бодуен. Перемога лишається на боці правди і батько оддає сина під суд. Д. Неделін провів ролю старого Бодуєва в надзвичайно цікавій правдивій тоні; драму душі „Апостола правди“ і батька він роскриває перед глядачами в такій силі, що робить просто могутне враження. Нам давно вже не доводилось бачити д. Неделіна, де він грав так художньо і в такою експресією. Досить слабо грав д. Давенпорт на цей раз в ролі Октава, сухий тон по ролі він дуже опрости. Чудовий був д. Кедрін в ролі редакційного слуги, Мішо. Гарно провела роль матері Октава д-ка Токарева. Взаємні спектакль був дуже цікавий. Та, на жаль, публіки було не багато.

— Театр М. К. Садовського. Сьогодні в українському театрі обійтеться перша вистава коміко-ліричної опери д. Козаченка — „Пан Сотник“. Ця опера є в Петербурзі на Імператорській сцені. Сюжет для неї позичено у Т. Шевченка, українського лібрето пристосував М. К. Садовський.

Крім „Пана Сотника“ в цей вечір буде ще виставлено „Хворобу“ комедію на 3 дії Самійленка й Володимирського.

— ПІДПІЛІЯ. Сотник — д. Золденко, Настя (його приймачка) — д-ка Петляш, Петро (син Сотника) — д. Бутовський, Панас (слуга Сотника) — д. Мироненко.

— В комедії „Хвороба“ беруть участь д. Вільшанський (Бовжал), д-ка Колавельська (Гали, його дочка), д. Петляшенко (пісар), д. Захарчук (Петр-фершал), д-ка Колесникова (баба шептуха), д. Колененко (крамар), д. Маринич (дід).

Ставить п'есу Ф. Левицький.

Для „Пана Сотника“ художник Дяків намалював нові декорації.

— Українська трупа Каганца грає тепер у Єланчу, на Чорноморі. Вистави одбуваються у літньому театрі. Збори погані.

ДОПИСИ

(Од власних кореспонденцій.)

С. САМГОРОДОК, сквірського повіту (на Київщині). **Переселенці.** В кінці січня біля нашого села захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі, прямуючи на Поділля. Другий з переселенців лишився у місцевого пана копати за плату буряки. Останній нанив для нього у одного селянина стару хату, що стояла пусткою, дав йому топливо і харч, як для нього, так і для коня. Переоселенець має жінку і шестирічну дітей, а яких наїї старшій дівчині 15 або 16. Переоселенець оповідає, що він, рушивши в Сібіру до нашого села, захали на однокінних візках дві сем'ї переселенців, що повертаються з далекого Сібіру до рідних осіб. Один з переселенців, лишивши на вулиці візку жінку і дітей, пішов по хатах просити милостині. Коли хто в селяні давав йому, то він відмовлявся, а похапцем ховав в торбичку і з триметровими на очах слозами промовляв, що понес дітей. Відпочивши трохи в селі, він рушив далі